

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים בשלח – למה יהודים לא מחפשים גרים?

יצא לאור בתאריך:
י"א שבט תשס"ז

פרשה:
בשלח

כותרת:
למה יהודים לא מחפשים גרים?

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

בשלח – למה יהודים לא מחפשים גרים?

בשלח

למה יהודים לא מחפשים גרים?

לפעמים אנו נתקלים בסערה רבתי בעולם בשעה שדתות שונות מבקשות להגן על אלוהיהם ועל דתם ובשל כך מצדיקות 'מלחמת קודש' כשמבזים את הדת שלהם. ניקח לדוגמה את הקריקטורה שביזתה את מוחמד לפני כשנה, ובעטיה נשרפו שגרירויות, נערכו הפגנות והעולם רעש וגעש בגלל ביזוי הנביא שלהם, ביזוי הדת המוסלמית והם ביקשו להגן על האיסלם בכל מחיר. וזה למעשה משמש תירוץ לטרור העולמי.

היציאה למלחמה על ביזוי הדת היא לא המצאה של המוסלמים. במשך הדורות דוקא הנוצרים היו אלו שערכו פוגרומים כתגובה ל'ביזוי' הדת שלהם; הם שרפו את התלמוד בגלל שנמצאו שם, לטענתם, ביטויים מעליבים נגד הנצרות; וכן מסעות הצלב התחילו מתוך הצורך של הנוצרים להגן על אלוהיהם ולשמור על הדת שלהם.

הנהגה כזו אנו מוצאים הרבה לפני כן, בזמן שבני ישראל היו במצרים. פרעה הציע למשה רבינו "לכו זבחו לאלוקיכם בארץ", בשביל מה לכם ללכת למדבר, עשו זאת פה. "ויאמר משה לא נכון לעשות כן כי תועבת מצרים נזבח לה' אלוקינו הן נזבח את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלונו", ואומר רש"י: "שהרי יראתם אנו זובחים". נמצאנו למדים שכבר במצרים קינאו המצריים לאלילים והגנו עליו ושמרו שחלילה לא יחללו אותו ולא יזלו בו.

***

בפרשת השבוע אנו מוצאים ארבעה פעמים שבני ישראל התלוננו כלפי משה רבינו ובעצם כלפי הקב"ה. בתחילת הפרשה מסופר שבני ישראל יצאו ממצרים ובתוך שבעה ימים עמדו על-יד הים והמים לפניהם והמצריים מאחוריהם, וחיות רעות באות מהמדבר, וישראל התחילו לטעון לפני משה מה עליהם לעשות, והמדרש מספר שהם רצו לצאת במלחמה עם המצריים.

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

יצא לאור בתאריך: י"א שבט תשס"ז
הדברים על אחריות הכותב בלבד

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

בשלח – למה יהודים לא מחפשים גרים?

לכאורה נשאלת השאלה, מדוע שבניי לא יסמכו על הקב"ה לאחר שראו את עשרת המכות שהביא על מצרים, הלא בודאי יוכל להושיעם גם על יד הים. אולם בני ישראל סברו שהקב"ה עשה ניסים רק כשהם היו במצרים, אבל הוא לא התחייב לעשות ניסים גם מחוץ למצרים, ואולי להיפך, הקב"ה מצפה מהם שהם גם יתחילו לעשות משהו בעצמם. ובאמת כך זה על פי הלכה כשאוייב בא להתקיף חובה לצאת ולהלחם בו ולפיכך הם רצו לצאת למלחמה במצרים. אולם משה אמר להם בשם הקב"ה "התייצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום.. ה' ילחם לכם ואתם תחרישון", הקב"ה ילחם עבורכם ויגן עליכם גם כאן, ולא רק במצרים. ואכן גם המצריים באו לידי אותה מסקנה "ויאמר מצרים אנוסה מפני ישראל כי ה' נלחם להם במצרים", כולם אכן ראו שהקב"ה הוא זה שמגין עליהם ולא הם צריכים להגן עליו.

כשממשיכים לקרוא בפרשתנו, שוב רואים את אותה הבעיה, בניי חששו ורטנו ועוד לא הפנימו את הרעיון שהקב"ה מגן על ישראל ומספק להם את צרכיהם בכל יום ובכל שעה.

"ויבואו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה כי מרים הם וילונו העם על משה לאמר מה נשתה", ולכאורה, מהי התלונה, הקב"ה עשה כאלו ניסים ונפלאות ומדוע אפוא עליהם לדאוג? אולם טענתם היתה, נכון שהקב"ה הציל אותנו מפני המצריים, אבל זה עדיין לא אומר שאין אנו צריכים לדאוג בעצמנו לאוכל, הקב"ה לא הבטיח לנו בשום מקום שהוא יביא לנו מים. כאן זו לא היתה בעיה מול שונאים ואויבים שאיימו על ישראל אלא בעיה אובייקטיבית, פשוט אין מים. ולכן הם שוב הביעו את דאגתם שאולי את זה "אלוקי העברים" לא יספק להם. והקב"ה עשה להם נס שהמים נמתקו ואז הם הפנימו שהקב"ה 'לוקח אחריות' גם על זה.

אולם מיד, בט"ו באייר, אנו מוצאים את בני ישראל דואגים שוב, מה יהיה עם אוכל. לקחת מים ממרה ולהפוך אותם למתוקים זה אכן נס, אבל זהו שינוי דבר קיים, מה שנקרא "יש מיש", אבל זה לא אומר שהקב"ה ישיג לנו אוכל באופן של "יש מאין", שיברא משהו מכלום, ולכן הם שוב התלוננו מה יהיה...

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

יצא לאור בתאריך: י"א שבט תשס"ז
הדברים על אחריות הכותב בלבד

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

בשלח – למה יהודים לא מחפשים גרים?

ואז הקב"ה הוריד להם מן מן מהשמיים, ושוב הם נכחו לדעת עד כמה הקב"ה מגין עליהם ומכין להם את כל צרכיהם.

אבל לא לוקח הרבה זמן והם שוב מתלוננים... הם הגיעו לרפידיים ולא היה להם מים בכלל. במרה היה מים אלא שהם היו מרים, אבל ברפידיים אין כלום! ושוב הם דואגים, מי אמר שיש בכוחו של הקב"ה להשיג מים באמצע המדבר, אולי עלינו לעשות משהו בנושא, ושוב הקב"ה סיפק להם מים.

מה קורה כאן? מדוע עם ישראל לא מפסיק לדאוג ולחשוש? מה המקור של כל אותן טענות כלפי משה רבינו והקב"ה? הלא הם ראו כל כך הרבה ניסים ונפלאות, וא"כ מדוע הם לא מפסיקים לדאוג?!

הביאור לזה הוא: עם ישראל גדל בתוך התרבות המצרית במשך שנים רבות. במצרים האנשים דאגו לאליל שלהם, לאלוהים שלהם. הם האכילו אותו, השקו אותו ושמרו עליו. המושג הזה שאלוקים שומר עליהם ומספק להם את כל צרכיהם – היה דבר זר ומנוכר שלא התקבל בשכלם. ולכן, בני ישראל, למרות שראו ניסים חזרו תמיד לסורם והיו מלאי דאגות וחששות כל אימת שנתקלו בבעיה כזו או אחרת.

המושג הזה שיש אלוקים בלתי נראה ובלתי נשמע שאין אפשרות למשו בו בידיים, ואותה מציאות אלוקית שומרת ומגינה עליהם – לא היה מוכר להם כלל וכלל. עד עכשיו הם היו רגילים, במשך מאות שנים, לגדול במדינה בה האנשים שומרים על אלוקיהם. הם לא היו מסוגלים להתרגל למושג הזה שיש אלוקים והוא שומר עליהם.

מדוע באמת זה כך שבכל הדתות האחרות הם שומרים על אליליהם ואלוהיהם, ואצלנו, בדת היהודית, ההיפך הוא הנכון, אלוקים הוא השומר ומגן עלינו?

התשובה נעוצה ב"מי ברא את מי"; כשאדם בורא את האלוקים שלו הוא צריך לשמור ולהגן עליו. כי בעצם הוא לא קיים וכל מציאותו נובעת מהאדם שברא אותו ולכן הוא כל הזמן צריך

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

יצא לאור בתאריך: י"א שבט תשס"ז
הדברים על אחריות הכותב בלבד

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים בשלח – למה יהודים לא מחפשים גרים?

'לטפח' אותו ולהוכיח את קיומו. כל מציאותו של האלוקים הזה הוא כי אנשים מאמינים בו ומאותה סיבה הם מנסים לשכנע בכוח כמה שיותר אנשים להאמין בו, כי ככל שיותר אנשים מאמינים בו – זוהי הוכחה גדולה יותר שהוא קיים, וכאשר האמונה בו מתמעטת – מתעוררת שאלה על כל מציאותו.

אך הקב"ה הוא היה הווה ויהיה והוא זה שברא אותנו. גם אם אף אחד לא יאמין בו הוא ימשיך להיות קיים. ומאותה סיבה לא מחפשים ביהדות גרים, כי זה לא יוסיף במציאותו של אלוקים, ריבוי מאמינים לא יהפכו אותו לאלוקים חזק וגדול יותר. אם עוד מאה אלף אנשים יאמינו בו הוא יהיה אותו אלוקים כמו בלעדי אמונתם.

ע"ד אדם שהוא חכם בעצם, הוא אינו צריך שאנשים ישבחו אותו שהוא חכם; משא"כ אדם שהוא חצי חכם וחצי טיפש הלא יש לו צורך עצום לשמוע מחמאות ולקבל חיזוק כמה הוא חכם ונבון וכו'. כי מצד עצמו הוא כלומניק ומציאותו נובעת מתשבחותיהם וקילוסיהם של אחרים. משא"כ החכם האמיתי הינו חכם בעצם, גם אם כל העולם יקום כלפיו ויאמר שהוא שוטה גמור.

זאת אומרת, בכל הדתות האחרות האדם הוא העיקר והוא זה שמייצר את האלוקים שלו בצלמו ובתבניתו; משא"כ אצל עם ישראל אנו יודעים שדבר ראשון זוהי מציאותו של הבורא, הקב"ה, והוא זה שברא את האדם בצלמו "בצלם אלוקים ברא את האדם", ולכן בדתות אחרות הדת משתנה לפי צורך האדם, כי האדם עומד במרכז והוא העיקר. משא"כ ביהדות הבורא קיים לעד, והאדם הוא זה שצריך להתאים את עצמו לרצונותיו של הקב"ה.